

דער קליינער יידישער בענטשער
The Little Yiddish Bentsher

שְׁלוֹם עָלֵיכֶם	4	<i>Shalom aleykhem</i>
קְדוּשַׁת לַיְלַי שַׁבָּת	8	<i>Kiddush for Shabbat eve</i>
קְדוּשַׁת לְיוֹם שַׁבָּת	9	<i>Kiddush for Shabbat day</i>
בְּרַכַּת הַמְּזוֹן	10	<i>Blessing after meals</i>
זְמִירוֹת	22	<i>Songs</i>
הַבְּדֵלָה	44	<i>Havdalah</i>

Prepared by the Abbett Family
in honor of Avi's Bar Mitzvah

7 Tevet 5780 / 4 January 2020

**Downloads, audio clips, and acknowledgements
available at <http://www.tlyb.org>**

This work is licensed under the Creative Commons
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of this license, visit
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

For those familiar only with Hebrew, Yiddish has a few qualities worth noting. In Yiddish, words are vowelized primarily with whole letters, not just diacritical marks (i.e. *nekudot*). Vowel sounds vary by region; the standard below was established by YIVO in 1937.

Letter	Name of letter	Sound	Romanization
אֶ	<i>pasekh alef</i>	<i>a</i> as in <i>wand</i>	<i>a</i>
אָ	<i>komets alef</i>	<i>o</i> as in <i>ore</i>	<i>o</i>
י	<i>yud</i>	<i>ee</i> as in <i>beet</i>	<i>i</i>
ע	<i>ayen</i>	<i>e</i> as in <i>elm</i>	<i>e</i>
ײ		<i>oy</i> as in <i>boy</i>	<i>oy</i>
ײַ	<i>tzvey yuden</i>	<i>a</i> as in <i>date</i>	<i>ey</i>
ײִ	<i>pasekh tzvey yuden</i>	<i>i</i> as in <i>ride</i>	<i>ei</i>

Yiddish uses multi-letter combinations for the following sounds:

Letter	Name of letter	Sound	Romanization
ױ	<i>tzvey vov'n</i>	<i>v</i> as in <i>violet</i>	<i>v</i>
זש		<i>s</i> as in <i>measure</i>	<i>zh</i>
דזש		<i>j</i> as in <i>judge</i>	<i>dzh</i>
טש		<i>ch</i> as in <i>cheese</i>	<i>tsh</i>

Shalom aleykhem

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם

*Shalom aleykhem
malakhey hashareyt
malakhey elyon
mimelekh malkhey ham'lakhim
hakadosh barukh hu.*

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם
מִלְאֲכֵי הַשָּׁרַת
מִלְאֲכֵי עֲלִיּוֹן
מִמְלֶכֶת מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

*Bo'akhem l'shalom
malakhey hashalom
malakhey elyon
mimelekh malkhey ham'lakhim
hakadosh barukh hu.*

בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם
מִלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם
מִלְאֲכֵי עֲלִיּוֹן
מִמְלֶכֶת מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

*Barkhuni l'shalom
malakhey hashalom
malakhey elyon
mimelekh malkhey ham'lakhim
hakadosh barukh hu.*

בְּרַכּוּנִי לְשָׁלוֹם
מִלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם
מִלְאֲכֵי עֲלִיּוֹן
מִמְלֶכֶת מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

*Tzeyt'khem l'shalom
malakhey hashalom
malakhey elyon
mimelekh malkhey ham'lakhim
hakadosh barukh hu.*

צֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם
מִלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם
מִלְאֲכֵי עֲלִיּוֹן
מִמְלֶכֶת מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

A mighty woman

אִשֶּׁת חַיִל

Eyshet khayil mi yimtza
V'rakhok mip'ninim mikhra.
Batakh ba leyv ba'lah
B'shalal lo yekhsar.
G'malat'hu tov v'lo ra
Kol y'mey khayeha.
Dorsha tzemer ufishtim
Vata'as b'kheyfetz kapheha.
Hay'ta ka'anivot sokher
Mimerkhak tavi lakhma.
Vatakam b'od leila vatiteyn
teref l'veyta v'khok l'na'arotcha.
Zam'ma sadeh vatikakhehu
Mip'ri khapheha nata karem.
Khogra v'oz mat'neha
Vat'ameitz z'roteha.
Ta'ama ki tov sakhra
Lo yikhbe baleila neyra.
Yadeha shilkha vakishor
V'khapheha tamkhu falekh.
Kapa parsu le'oni
V'yadeha shilkha la'evyon.
Lo tira l'veyta mishaleg
Ki khol beyta lavush shanim.
Marvadim as'ta la
Sheysh v'argaman l'vusha.
Noda b'sh'arim ba'la
B'shioto im zikney aretz.
Sadin as'ta vatimkor
Vakhagor nat'na lak'na'ani.

אִשֶּׁת חַיִל מִי יִמְצָא.
וְרַחֵק מִפְּנִינִים מִיְּחָרָה:
בְּטַח בָּהּ לֵב בְּעֵלָהּ.
וְשָׁלַל לֹא יִחְסַר:
גְּמַלְתָּהּ טוֹב וְלֹא רָע.
כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ:
דָּרְשָׁה צְמֹר וּפְשָׁתִים.
וַתַּעַשׂ בַּחֲפָץ כַּפֵּיהָ:
הִיְתָה כַּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר.
מִמְרַחֵק תָּבִיא לַחֲמָה:
וְתִקַּם בְּעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן טָרֶף
לְבֵיתָהּ. וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ:
זָמְמָה שָׂדֵה וְתִקְחָהּ.
מִפְּרֵי כַּפֵּיהָ נִטְעָה כְּרֶם:
חֲגָרָה בְּעוֹז מְתַנֶּיהָ.
וְתֵאֱמַר זְרוּעֹתֶיהָ:
טְעָמָה כִּי טוֹב סַחְרָה.
לֹא יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָה:
יָדֶיהָ שְׁלַחַה בְּפִישׁוֹר.
וְכַפֵּיהָ תִמְכּוּ פֶלֶךְ:
כַּפָּה פָּרְשָׁה לְעַנִּי.
וְיָדֶיהָ שְׁלַחַה לְאַבְיוֹן:
לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֹג.
כִּי כָל בֵּיתָהּ לִבְשׁ שָׁנִים:
מִרְבָּדִים עֲשֵׂתָהּ לָהּ.
שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה:
נֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלָהּ.
בְּשִׁבְתּוֹ עִם זִקְנֵי אֶרֶץ:
סָדִין עֲשֵׂתָהּ וְתִמְכֶר.
וְחֲגוֹר נָתַנָּה לְכַנְעִנִי:

Oz v'hadar l'vusha
Vatis'khak l'yom akharon.
Piha pat'kha v'khokhma
V'torat khesed al l'shona.
Tzofiya halikhot beyta
V'lekhem atzlut lo tokheyl.
Kamu vaneha va'y'ashura
Ba'la va'y'hal'la.
Rabot banot asu khayil
V'at alit al kulana.
Sheker hakhein v'hevel hayofi
Isha yirat adonei hi tithalal.
T'nu la mip'ri yadeha
Vi'hal'luha vasharim maaseha.

עוז והדר לבושה.
 ותשחק ליום אחרון:
 פיה פתחה בחכמה.
 ותורת חסד על לשונה:
 צופיה הליכות ביתה.
 ולחם עצלות לא תאכל:
 קמו בניה ויאשרוה.
 בעלה ויהללה:
 רבות בנות עשו חיל.
 ואת עלית על כלנה:
 שקר החן והבל היפי.
 אשה יראת יי היא תתהלל:
 תנו לה מפרי ידיה.
 ויהללוה בשערים מעשיה:

Blessing the children**בְּרַכַּת הַבָּנִים***For a boy:*

*Y'simkha elohim
K'efrayim v'khim'nashe.*

יְשִׁימָךְ אֱלֹהִים
כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה.

May God make you like Efrayim and Menashe.

For a girl:

*Y'simeykh elohim k'sara
Rivka, rakheyl, v'leya.*

יְשִׁימָךְ אֱלֹהִים כְּשָׂרָה,
רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה.

May God make you like Sarah, Rebecca, Rachel, and Leah.

*Y'varekh'kha adonei
v'yishm'rekha. Ya'eyr adonei
panav eylekha vikhuneka. Yisa
adonei panav eylekha v'yaseym
l'kha shalom*

יְבָרְכֶךָ יי' וישמרך.
יֵאָר יי' פָּנָיו אֵלֶיךָ ויחַנֶּנֶךָ.
ישא יי' פָּנָיו אֵלֶיךָ
וישם לך שָׁלוֹם.

May the Lord bless you and keep you.

May the Lord shine His face on you and be gracious to you.

May the Lord turn His face to you and give you peace.

Kiddush for Shabbat eve

קדוש לליל שבת

וְיִהְיֶה עֶרֶב וְיִהְיֶה בֶקֶר:

יוֹם הַשְּׁשַׁי. וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ. כִּי בּו שַׁבַּת מְכַל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת:

סְבָרֵי מְרַנֵּן וְרַבֵּנֵן וְרַבּוֹתֵי:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְרָצָה בָּנוּ, וְשַׁבַּת קִדְּשׁוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הַנְּחִילָנוּ, זְכוֹרֵן
לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, כִּי הוּא יוֹם תְּחִלָּה לְמַקְרָאֵי קִדְּשׁ זְכוֹר
לְיִצְיַאת מִצְרַיִם. כִּי בָנוּ בְּחֵרֶת וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים
וְשַׁבַּת קִדְּשָׁךְ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הַנְּחִלְתָּנוּ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי מְקַדְּשׁ הַשַּׁבַּת:

Kiddush for Shabbat day

קדוּשַׁת לַיּוֹם שַׁבָּת

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם
בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעֹלָם כִּי־שִׁשַּׁת
יָמִים עָשָׂה יי אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת
וַיִּנְפֹּשׁ:

עַל־כֵּן בְּרַךְ יי אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגָּפְן׃

On Shabbat and holidays:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יי אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כְּחֹלְמִים.
אֲזַי מְלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אֲזַי יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם
הַגְּדִיל יי לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי. הַגְּדִיל יי לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ
הֵינּוּ שְׂמֵחִים. שׁוּבָה יי אֶת שְׁבִיתֵנוּ כְּאֶפְיָקִים בְּנֶגֶב.
הַזְרָעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ. הַלֹּדֶף יִלְדֵף וּבָכָה נִשְׂאָ
מִשְׁדֵּף הַזְרָע בֵּא יָבֹא בְּרִנָּה נִשְׂאָ אֶלְמָתָיו.

When the Lord will return the captives of Zion, we will be like dreamers. Then our mouths will be filled with laughter, and our tongues with joy. It will be said among the nations, "The Lord has done great things for them." The Lord has done great things for us, and we will rejoice. Return our captives, Lord, like streams in the desert. Those who sow in tears will reap in joy. He goes along weeping, bearing his burden of seeds, returning with joy, bearing his sheaves.

When three or more have eaten together, the leader begins:

רְבוּתֵי, מִיר וּוְעֵלָן בְּעֵנְטִשׁוֹן:

All respond:

יְהִי שֵׁם יי מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

The leader continues:

בְּרִשׁוֹת מְרַנֵּן וְרַבֵּנָן וְרְבוּתֵי, נְבָרָךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֵכְלָנוּ מִשְׁלוֹ:

All respond:

בְּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֵכְלָנוּ מִשְׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חֵינּוּ:

The leader replies:

בְּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֵכְלָנוּ מִשְׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חֵינּוּ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַזֶּה אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ
 בְּטוֹבוֹ בָּחַן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא נוֹתֵן לָחֶם לְכָל־בְּשָׂר
 כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ. וּבְטוֹבוֹ הַגְּדוֹל תִּמְיד לֹא חָסַר־לָנוּ. וְאֵל
 יִחְסַר־לָנוּ מִזּוֹן לְעוֹלָם וְעַד בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל. כִּי הוּא אֵל זֶן
 וּמְפָרֵס לְכָל וּמְטִיב לְכָל וּמְכִין מִזּוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי הַזֶּה אֶת־הַכֹּל.

Blessed are You, Lord our God, Ruler of the universe, who in goodness feeds the whole world with grace, kindness, and compassion. He gives food to all living things, for His kindness is forever. Because of His great goodness, we have never lacked for food, nor may we ever lack it, for the sake of His great name. For He feeds and sustains all, does good to all, and prepares food for all of His creations.

Blessed are You, Lord, who feeds all.

נֹדָה לְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֻדָּה
 טוֹבָה וּרְחֵבָה וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים וְעַל־בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׂרָנוּ וְעַל־
 תּוֹרַתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ וְעַל־חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ וְעַל־חַיִּים חֵן וְחֶסֶד
 שֶׁחֻנַּנְתָּנוּ וְעַל־אֲכִילַת מִזּוֹן שֶׁאַתָּה זֶן וּמְפָרֵס אוֹתָנוּ תִּמְיד
 בְּכָל־יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה.

We thank You, Lord our God, because You gave as a heritage to our fathers a desirable, good and ample land, and because You brought us forth, Lord our God, from the land of Egypt, and delivered us from the house of bondage—as well as for Your covenant which You sealed in our flesh, Your law which You have taught us, Your statutes which You revealed to us, the life, grace and kindness You endowed in us, and for the food with which You constantly support and sustain us—every day, in every season, at every hour.

On Chanukah & Purim:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל
הַמְּלַחְמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לְאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמַּן הַזֶּה.

[We thank You] for the miracles, the redemption, the mighty deeds and saving acts, and the wars You waged for our fathers in those days at this time.

On Chanukah:

בַּיָּמִי מִתְּתִיחֶהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חֲשֵׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה
מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה עַל עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְהִשְׁכִּיחֵם מִתּוֹרַתְךָ
וּלְהַעֲבִירָם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ וְאִתָּהּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמְדָתָ
לָהֶם בַּעֲת צָרָתָם רַבָּתָ אֶת רִיבָם דִּנְתָ אֶת דִּינָם נִקְמָתָ
אֶת נִקְמָתָם מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים וְרַבִּים בְּיַד
מַעֲטִים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וְרָשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזָדִים
בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרַתְךָ וְלָךְ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ
וּלְעַמְךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפְרָקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה
וְאַחַר כֵּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לְדַבֵּר בֵּיתְךָ וּפָנּוּ אֶת הַיְכָלְךָ וְטָהְרוּ
אֶת־מִקְדָּשְׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחֻצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וְקִבְעוּ
שְׁמוֹנֶת יָמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.

In the days of the Hasmonean, Mattathias son of Johanan the High Priest, and his sons, when the evil Greek empire rose up against Your people Israel to make them forget Your Torah, and turn them from the statutes of Your will, then You in Your great mercy stood up for them in their time of trouble. You pleaded their cause, judged their suit, and avenged their wrong. You delivered the strong into the hands of the weak, the many into the hands of the few, the impure into the hands of the pure, the wicked into the hands of the righteous, and the arrogant into the hands of those who study your Torah. For Yourself You made a great and holy name, and for Your people Israel You worked a great deliverance and redemption. And then Your children came into Your holy place, cleansed Your temple, purified Your sanctuary, kindled lights in Your holy courts, and set these eight days of Chanukah to give thanks and praise to Your great name.

On Purim:

בִּימֵי מְרֹדְכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן הַבֵּיִרָה כְּשֶׁעָמַד עָלֵיהֶם
הָמֵן הָרָשָׁע בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגוֹ וּלְאַבֵּד אֶת-כָּל-
הַיְהוּדִים מִנְּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בְּשִׁלְשָׁה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אָדָר וּשְׁלָלָם לְבוֹז
וְאֶתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הַפְּרַתְּ אֶת עֲצָתוֹ וְקִלְקַלְתָּ אֶת
מַחְשַׁבְתּוֹ וְהִשְׁבוֹתָ-לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת
בָּנָיו עַל הָעֵץ.

In the days of Mordechai and Esther, in Shushan the capital, the wicked Haman rose up against them, and sought to destroy, to slay, and to annihilate the Jews, young and old, children and women, on one day, the thirteenth day of the twelfth month, Adar, and to plunder their possessions. But You in Your abundant mercy thwarted his plan, frustrated his design, and brought retribution upon his head, and they hanged him and his sons upon the gallows.

וְעַל־הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ
 שְׁמֶךָ בְּפִי כָל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כִּפְתּוּב: וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ
 וּבֵרַכְתָּ אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ.
 בָּרוּךְ אַתָּה יי עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַמְּזוֹן.

For all this, Lord our God, we thank and bless You. Your name will be exalted by the speech of all the living, continually and forever, as it is written: "And you shall eat and be satisfied, and you shall bless the Lord your God for the good land which he has given you." Blessed are You, Lord, for the land and for the food.

רַחֵם יי אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל־
 צִיּוֹן מְשֹׁכֵן כְּבוֹדְךָ וְעַל־מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל־הַבַּיִת
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו. אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ: רַעְנוּ
 זוּגְנוּ פְּרַנְסְנוּ וְכַלְכַּלְנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ וְהַרְוּחֵלְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה
 מְכַל־צְרוּחֵינוּ וְנָא אֵל תִּצְרִיכֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ לֹא לַיְדֵי מַתָּנֶת
 בְּשֵׁר וְדָם וְלֹא לַיְדֵי הַלְוָאָתָם. כִּי־אִם לַיְדֶיךָ הַמְּלֵאָה הַפְּתוּחָה
 הַקְּדוּשָׁה וְהַרְחֲבָהּ, שְׁלֵא גְבוּשׁ וְלֹא נִפְלֵם לְעוֹלָם וָעֶד.

Have mercy, Lord our God, on Israel Your people, on Jerusalem Your city, on Zion the place of Your glory, on the kingdom of the house of David Your anointed, and on the great and holy house that was called by Your name. Our God, our Father, tend us, nourish us, sustain and support us, relieve us, and grant us relief quickly, Lord our God, from all our troubles. Prevent us, please Lord our God, from needing the gifts or loans of mortal beings—but only of Your full, open, holy and ample hand, so that we may never be embarrassed or ashamed.

On Shabbat:

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי הַשְּׁבֶת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל
וְקְדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ לְשֶׁבֶת בּוֹ וְלִנְחֹחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת
רְצוֹנָךָ וּבְרְצוֹנָךָ הִנִּיחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׁלֵא תְהֵא צָרָה
וְיִגוֹן וְאֲנָחָה בְיוֹם מְנוּחָתֵנוּ וְהִרְאָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנַחֲמַת
צִיּוֹן עִירֶךָ וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁךָ כִּי אַתָּה הוּא
בַּעַל הַיְשׁוּעוֹת וּבַעַל הַנְּחָמוֹת:

Be pleased, Lord our God, to fortify us in Your commandments, and especially the commandment of the seventh day, this great and holy Sabbath, since this day is great and holy before You, that we may refrain from work and rest on it in love according to your will. In Your favor, Lord our God, grant that we have no trouble, grief or sighing on the day of our rest. Lord our God, show us the consolation of Zion Your city, and the rebuilding of Jerusalem Your holy city, for You are the Lord of salvations and consolations.

On Rosh Khodesh, Yom Tóv, and Khol Hamoed:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וַיְבוֹא וַיִּגִיעַ. וַיִּרְאֶה
וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע. וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר זְכוֹרֹנֵנוּ וּפְקֻדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם
עִיר קְדוֹשָׁה. וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְפָנֶיךָ. לְפִלִיטָה
לְטוֹבָה. לַחַן וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

Our God and God of our fathers, may our remembrance rise and come and be accepted before You, with the remembrance of our fathers, of Messiah son of David Your servant, of Jerusalem Your holy city, and of all Your people the house of Israel, bringing deliverance and well-being, grace, kindness and mercy, life and peace on this day of...

Pesakh:

חַג הַמִּצּוֹת

Rosh Khodesh:

רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ

Sukkot:

חַג הַסֻּכּוֹת

Shavuot:

חַג הַשָּׁבְעוֹת

Rosh Hashanah:

הַזְּכוֹרֹן

Shemini Atzeret:

הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֵרֶת

הַזֶּה. זְכוֹרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקֻדָנוּ בּוֹ לְבִרְכָה.
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן
וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מְלֹךְ
חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

Remember us on it, Lord our God, for our well-being, be mindful of us for blessing, and save us for life. By Your promise of salvation and mercy, spare us and be gracious to us, have mercy on us and save us, for we turn our eyes to You, as You are a gracious and merciful God and King.

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי
בּוֹנֵה בְּרַחֲמָיו יְרוּשָׁלַיִם, אָמֵן.

And rebuild Jerusalem the holy city speedily in our days. Blessed are You,
Lord, who in His compassion rebuilds Jerusalem. Amen.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָבִינוּ מִלְכֵנו
אֲדִיָּרְנוּ בּוֹרְאֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ
רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְטִיב לְכָל שְׂבָכַל-יוֹם וְיוֹם
הוּא הַיְטִיב הוּא מְטִיב הוּא יִיטִיב לָנוּ. הוּא גְמָלְנוּ הוּא
גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ לְעֵד לַחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחָמִים וְלִרוּחַ הַצִּלָּה
וְהַצִּלָּחָה בְּרַכָּה וְיִשׁוּעָה נְחָמָה פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְכָל-טוֹב. וּמְכַל-טוֹב אֵל-יַחְסְרָנוּ.

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, God, our Father, our
King, our Mighty One, our Creator, our Redeemer, our Maker, our Holy One,
the Holy One of Jacob, our Shepherd, the Shepherd of Israel, the good King
who does good with all. Every day You have done good, do good, and will do
good with us. You have rewarded, reward, and will ever reward us, granting
us grace, kindness, mercy and relief, deliverance and prosperity, blessing and
salvation, consolation, sustenance and support, mercy, life, peace and all that
is good—and may we never be denied any manner of good.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

May the All Merciful reign over us for ever and ever.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִתְבָּרַךְ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

May the All Merciful be blessed in heaven and on earth.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים,

וְיִתְפָּאֵר בָּנוּ לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים,

וְיִתְהַדָּר בָּנוּ לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

May the All Merciful be praised through all generations,
glorified among us to all eternity, and honored among us forever.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִפְרִינֵסֵנוּ בְּכָבוֹד.

May the All Merciful grant us an honorable livelihood.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁבֵּר עָלֵנוּ מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ

וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמֵיּוֹת לְאַרְצֵנוּ.

May the All Merciful break the yoke from our neck,
and lead us upright to our land.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרַבָּה בְּבֵית הַזֶּה

וְעַל שֻׁלְחַן זֶה שֶׁאֲכַלְנוּ עָלָיו.

May the All Merciful send a plentiful blessing upon this house,
and upon this table at which we have eaten.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֵלִיָּהוּ הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב

וַיְבַשֵּׁר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת.

May the All Merciful send us Elijah the prophet—may he be remembered for
good—who shall give us good tidings, salvation and consolation.

הַרְחֵמֵן הוּא יְבָרֶךְ

May the All Merciful bless...

At another's home:

אֶת בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת
 בְּעַלְת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם
 וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זְרָעָם וְאֶת
 כָּל אֲשֶׁר לָהֶם

At one's parents home:

אֶת אָבִי מוֹרֵי בְּעַל הַבַּיִת
 הַזֶּה וְאֶת אִמִּי מוֹרְתִי בְּעַלְת
 הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת
 בֵּיתָם וְאֶת זְרָעָם וְאֶת כָּל
 אֲשֶׁר לָהֶם

At a communal meal:

אֶת כָּל הַמְּסַבִּין בָּאֵן

At one's own home:

אוֹתִי וְאֶת אִשְׁתִּי/בְּעַלִּי וְאֶת
 זְרָעִי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לִי

אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ כְּמוֹ שְׁנַתְּבָרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם
 יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכֹל מְכַל כָּל כֵּן יְבָרֶךְ אוֹתָנוּ כְּלָנוּ יַחַד בְּבִרְכָה
 שְׁלֵמָה וְנֹאמֵר אָמֵן.

...us and all that is ours, as our fathers Abraham, Isaac and Jacob were blessed in everything, from everything, and with everything, so He should bless us, all together, with a perfect blessing, and let us say amen.

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם וְעַלֵּינוּ זְכוּת שְׁתֵּהִי לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם
 וְנִשְׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְנִמְצָא־חַן וְשִׂכָּל
 טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.

On high, may there be a merit for them and us which leads to enduring peace, and may we receive a blessing from the Lord, and righteousness from our God of salvation, and may we find favor and good understanding in the eyes of God and man.

On Shabbat:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוֹ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי
הָעוֹלָמִים.

May the All Merciful let us inherit a day which is all Sabbath and rest
for all eternity.

On Rosh Khodesh:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יַחֲדֵשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה
וְלִבְרָכָה.

May the All Merciful renew for us this month for good and for blessing.

On Yom Tóv:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוֹ טוֹב.

May the All Merciful let us inherit the day which is altogether good.

On Rosh Hashanah:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יַחֲדֵשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה
וְלִבְרָכָה.

May the All Merciful renew for us this year for good and for blessing.

On Sukkot:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יָקִים לָנוּ אֶת סֵכֶת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת.

May the All Merciful raise up for us the fallen tabernacle of David.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִזְכְּנוּ לַיְמֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

May the All Merciful make us worthy of the days of the Messiah,
and of life in the world to come.

On weekdays:

מַגְדִּיל

On Shabbat and holidays:

מַגְדוֹל

יְשׁוּעוֹת מַלְכוּתוֹ וְעֵשָׂה חֶסֶד לְמַשִּׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם.
עֵשָׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
וְאָמְרוּ אָמֵן:

A great salvation He is to his king and and He shows kindness to His anointed,
to David and to his seed, forever. He who makes peace in His high places, may
He make peace for us and for all Israel, and let us say amen.

יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ
וְרַעֲבוּ וְדוֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חֶסֶד: פּוֹתַח אֶת יָדָהּ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: בְּרוּךְ
הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בֵּי יְיָ וְהָיָה יְיָ מִבְּטָחוֹ: נַעַר הָיִיתִי גַם זָקֵנְתִי
וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ לָחֵם: יְיָ עֲזוּ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ
יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

Revere the Lord, you who are His holy ones, for those who revere Him lack
nothing. Scoffers may starve, but those who seek the Lord lack no good thing.
Praise the Lord for He is good; His kindness endures forever. You open Your
hand and satisfy the desire of every living thing. Blessed is one who trusts
in the Lord, whose trust is in the Lord alone. I have been young and now I
am old, but I have never seen a righteous man forsaken, his children seeking
bread. May the Lord give His people strength; may the Lord bless His people
with peace.

Shabbes

שבת

*Shabbes, shabbes, shabbes,
shabbes, shabbes—
Zol zein yid'n shabbes!
Shabbes zol zein,
shabbes zol zein—
Shabbes oyf di gantze velt!*

שבת, שבת, שבת,
שבת, שבת
זאָל זײַן ייִדן שבת
שבת זאָל זײַן,
שבת זאָל זײַן,
שבת אויף די גאנצע וועלט

Jews, let there be Sabbath throughout the world!

*Yontef, yontef, yontef,
yontef, yontef—
Zol zein yid'n yontef!
Yontef zol zein,
yontef zol zein—
Yontef oyf di gantze velt!*

יום־טוב, יום־טוב, יום־טוב,
יום־טוב, יום־טוב
זאָל זײַן ייִדן יום־טוב
יום־טוב זאָל זײַן,
יום־טוב זאָל זײַן,
יום־טוב אויף די גאנצע וועלט

Jews, let there be a holiday throughout the world!

*Sholem, sholem, sholem,
sholem, sholem—
Zol zein yid'n sholem!
Sholem zol zein,
sholem zol zein—
Sholem oyf di gantze velt!*

שלום, שלום, שלום,
שלום, שלום
זאָל זײַן ייִדן שלום
שלום זאָל זײַן,
שלום זאָל זײַן,
שלום אויף די גאנצע וועלט

Jews, let there be peace throughout the world!

Az ikh vel zingen

אַז איך וועל זינגען

Az ikh vel zingen l'kha dodi
Zolstu zingen chiri biri bim
Az ikh vel zingen likras kalo
Zolstu zingen chiri biri bom

אַז איך וועל זינגען, לְכָה דוֹדִי
זאַלסטו זינגען, טשירי בירי בים
אַז איך וועל זינגען, לְקִרְאֵת כְּלָה
זאַלסטו זינגען, טשירי בירי באָם

When I sing, "L'kha dodi," you should sing, "Chiri biri bim."
When I sing, "Likras kalo," you should sing, "Chiri biri bom."

L'kha dodi—chiri biri bim
Likras kalo—chiri biri bom
L'kha dodi likras kalo—
Chiri biri biri biri
bim bom bom

לְכָה דוֹדִי—טשירי בירי בים
לְקִרְאֵת כְּלָה—טשירי בירי באָם
לְכָה דוֹדִי לְקִרְאֵת כְּלָה—
טשירי בירי בירי בירי
בים באָם באָם

Chiri bim—chiri bom!
Chiri bim bom,
bim bom, bim bom

טשירי בים—טשירי באָם
טשירי בים באָם,
בים באָם, בים באָם

Bim—bom!
Bim bom, bim bom, bim bom

בים—באָם
בים באָם, בים באָם, בים באָם

Ai chiri biri biri
bim bom bom ×4

אַי טשירי בירי בירי
בים באָם באָם 4×

Yerushalyim... ir hakodesh

ירושָׁלַיִם... עיר הַקֹּדֶשׁ

Kinder meine...
Mazel tov eikh alle

קינדער מינע...
מזל טוב אייך אַלע

SONG: TRADITIONAL

Lomir alle zingen

לאָמיר אַלע זינגען

Lomir alle zingen ×2
A zemer'l, a zemer'l—
Lekhem iz broyt, bosor
v'dogim, v'khol matamim

לאָמיר אַלע זינגען ×2
אַ זמרל, אַ זמרל—
לחם איז ברויט, בשר ודגים
וכל מטעמים

Let's all sing a little song.

Lekhem is bread—bosor v'dogim v'khol matamim.

Ẓog zhe mir, rebbenyu:
Lekhem iz vos?
Bei di negidim iz lekhem
A gut heys bulkele.
Ober bei undz kabtzonim,
Oy kabtzonim, oy evyonim,
Iz lekhem a shtik'l beygele,
nebekh!

זאַג זשע מיר, רביניו:
לחם איז וואָס?
ביי די נגידיים איז לחם
אַ גוט הייס בולקעלע.
אַבער ביי אונדז קבצנים,
אוי קבצנים, אוי אביונים,
איז לחם אַ שטיקל בייגעלע,
נעבעך!

Tell us, rabbi: *lekehm* is what?

By the rich, *lekehm* is a good, hot roll.

But by us poor people, *lekehm* is a little piece of bagel, alas!

Ẓog zhe mir, rebbenyu:
Bosor iz vos?
Bei di negidim iz bosor
A gebrotene kachkele.
Ober bei undz kabtzonim,
Oy, dalfonim—
Iz bosor a lung un a
leber'l, nebekh!

זאַג זשע מיר רביניו:
בשר איז וואָס?
ביי די נגידיים איז בשר
אַ געבראָטענע קאַטשקעלע
אַבער ביי אונדז קבצנים,
אוי קבצנים, אוי אביונים,
איז בשר אַ לונג און אַ
לעבערל, נעבעך!

Tell us, rabbi: *bosor* is what?

By the rich, *bosor* is a roasted duckling.

But by us poor people, *bosor* is a lung and a liver, alas!

<i>Zog zhe mir, rebbenyu:</i>	זאָג זשע מיר, רביניו:
<i>Dogim iz vos?</i>	דגים איז וואָס?
<i>Bei di negidim iz dogim</i>	ביי די נגידיים איז דגים
<i>A leybedik hekhtele.</i>	אַ לעבעדיק העכטעלע.
<i>Ober bei undz kabtzonim,</i>	אָבער ביי אונדז קבצנים,
<i>Oy kabtzonim, oy evyonim,</i>	אוי קבצנים, אוי אביונים,
<i>Iz dogim an oysgeveykt</i>	איז דגים אַן אויסגעווייקט
<i>hering'l, nebekh!</i>	הערינגל, נעבעך!

Tell us, rabbi: *dogim* is what?

By the rich, *dogim* is a lively pike.

But by us poor people, *dogim* is an overcooked herring, alas!

<i>Zog zhe mir, rebbenyu:</i>	זאָג זשע מיר, רביניו:
<i>Kol matamim iz vos?</i>	כל מטעמים איז וואָס?
<i>Bei di negidim iz kol</i>	ביי די נגידיים איז כל מטעמים
<i>matamim a zise tzimmes'l.</i>	אַ זיסע צימעסל.
<i>Ober bei undz kabtzonim,</i>	אָבער ביי אונדז קבצנים,
<i>Oy kabtzonim, oy evyonim,</i>	אוי קבצנים, אוי אביונים,
<i>Iz kol matamim gehakte</i>	איז כל מטעמים געהאַקטע
<i>tzuris, nebekh!</i>	צרות, נעבעך!

Tell us, rabbi: *kol matamim* is what?

By the rich, *kol matamim* is a sweet *tzimmes*.

But by us poor people, *kol matamim* is chopped troubles, alas!

Brider, zog

ברודער זאָג

*Brider zog, vi hayst der tog
Vos mir alle zeinen fraylekh?
Der yidele, der klayner,
Der kusherer, der shayner,
Iz dokh dan a maylekh.*

בריִדער זאָג, ווי הייסט דער טאָג
וואָס מיר אַלע זיינען פֿריילעך?
דער ייִדעלע, דער קליינער,
דער כּוּשֶׁרער, דער שיינער,
איז דאָך דאָן אַ מלך.

Tell me, brothers, what is the day called when we are all joyous?
The Jew—the little one, the kosher one, the beautiful—
then feels himself like a king.

*Shabbos aleyn kumt tzu geyn
Zeit zshe freylekh alle!
Oy, tantzt kinder,
Yederer bezinder,
Lekoved der heylicher kalle!*

שבת אַליין קומט צו גיין
זייט־זשע פֿריילעך אַלע!
אוי, טאַנצט קינדער,
יעדערער בעזונדער,
לכבוד דער הייליגער כּלה!

The Sabbath herself arrives, be happy everyone!
Oh, dance, children, each on his own,
in honor of the holy bride!

*Dos iz klor, vi a hor,
Az shabbos iz di kalle,
Der chosson, der sheyner,
Iz nit keyner,
Nor mir yidlekh alle.*

דאָס איז קלאָר, ווי אַ האָר,
אַז שבת איז די כּלה,
דער חתן, דער שיינער,
איז ניט קיינער,
נאָר מיר ייִדלעך אַלע.

This is obvious as a hair, the Sabbath is a bride.
The beautiful groom is no one else
but all of us Jews.

<i>Ver es lakht un khozek makht</i>	ווער עס לאַבט און חזק מאַבט
<i>Fun der kalle-chosson,</i>	פֿון דער כלה-חַתָּן,
<i>Yener vet takke es'n a makke</i>	יענער וועט טאַקע עסן אַ מַכָּה
<i>Fun der sude levyuson.</i>	פֿון דער סעוּדָה לִיִּיתָן.

And he who laughs and mocks the groom and bride—
 he will indeed eat nothing
 at the Leviathan feast.

SONG: SHOLEM BERENSHTEYN (-1880?)

TRANSLATION: ITZIK GOTTESMAN

Eyn mol

איין מאָל

*Eyn mol, eyn mol,
eyn mol, eyn mol—
Eyn mol tu ikh zikh baneien
A gantze vokh
Horevet men dokh
Oyf shabbes darf men leiyen*

איין מאָל, איין מאָל,
איין מאָל, איין מאָל
איין מאָל טו איד זיך באַנייען
אַ גאַנצע וואָך
האַרעוועט מען דאָך
אויף שבת דאַרף מען לײען

One time—I'm happy, no more sorrow.
You work and slave for six whole days
But *Shabbes* have to borrow!

*Leiyen, leiyen,
leiyen, leiyen—
Leiyen zol men nisht badarf'n
Shabbes on khreyn
kon men zikh bageyn
Ober nisht on bronf'n*

לײען, לײען,
לײען, לײען
לײען זאל מען נישט באַדאַרפֿן
שבת אָן כרײן
קאָן מען זיך באַגײן
אַבער נישט אָן בראָנפֿן

Borrow—who'd do it if they could choose?
It's not profane to have no *khreyn*,
But *Shabbes* needs some booze!

*Bronf'n, bronf'n,
bronf'n, bronf'n—
Bronf'n dos iz mein nechome
Un az ikh nem
a kos nokh a kos
derkvik ikh mein neshome*

בראַנפֿן, בראָנפֿן,
בראַנפֿן, בראָנפֿן
בראַנפֿן דאָס איז מיין נחמה
און אז איד נעם
אַ כוס נאָך אַ כוס
דערקוויק איד מיין נשמה

Liquor—my comfort and delight.
When one cup follows another
My soul gets merry and bright!

*Mein neshome
mit mein nekhome—
Zeinen do in gantz'n
Un az ikh nem
A kos nokh a kos
Geyen di fisele tantz'n*

מיין נשמה
מיט מיין נחמה
זיינען דא אין גאנצן
און אז איך נעם
א כוס נאך א כוס
גייען די פֿיסעלעך טאנצן

My soul, with my delight—they unite and make romance.
When one cup follows another
My feet begin to dance!

*Tantz'n, tantz'n,
tantz'n, tantz'n—
Tantz'n iz gor a hoikhe midde
Un az ikh nem
A kos nokh a kos
Tantz ikh mit a kh'side*

טאנצן, טאנצן,
טאנצן, טאנצן
טאנצן איז גאר א הויכע מידה
און אז איך נעם
א כוס נכך א כוס
טאנץ איך מיט א חסידה

Dancing—it tops the moral scale.
When one cup follows another,
I'll dance with a female!

*Mit a kh'side,
mit a kh'side—
Iz dokh a groise aveyre
Ober az ikh nem
A kos nokh a kos
Hob ikh nisht keyn breyre*

מיט א חסידה,
מיט א חסידה
איז דאך א גרויסע עבירה
אבער אז איך נעם
א כוס נאך א כוס
האב איך נישט קיין ברירה

With a female—truly a major transgression.
But when one cup follows another,
I fear no indiscretion!

<i>Tzu tantz'n, tzu zingen,</i>	צו טאַנצן, צו זינגען,
<i>Tzu zingen, tzu shpringen—</i>	צו זינגען, צו שפּרינגען
<i>Dertzu tu ikh toyg'n</i>	דערצו טו איך טויגן
<i>Un az ikh makh</i>	און אז איך מאַך
<i>A shnaps nokh a shnaps</i>	אַ שנאַפּס נאָך אַ שנאַפּס
<i>Bakum ikh klore oyg'n</i>	באַקום איך קלאָרע אויגן

Dancing, singing, leaping—that's where my talent lies.
 When one *shnaps* follows another,
 There's light in both my eyes!

<i>Oyg'n, oyg'n,</i>	אויגן, אויגן,
<i>oyg'n, oyg'n—</i>	אויגן, אויגן,
<i>Oyg'n hob ikh klore</i>	אויגן האָב איך קלאָרע
<i>Un az ikh makh</i>	און אז איך מאַך
<i>A shnaps nokh a shnaps</i>	אַ שנאַפּס נאָך אַ שנאַפּס
<i>Iz: Shehakol nihiye bid'voyo</i>	איז: שהכול נהיה בדבורו

Eyes—my eyes are shining bright.
 When one *shnaps* follows another,
 It's, “By Whose word everything sees the light!”

SONG: TRADITIONAL
 ENGLISH ADAPTATION: THE KLEZMATICS

Eyn kol vein

איין קאָל וויין

Eyn kol, eyn kol,

eyn kol vein ×3

Ikh ken on dir nit zein

Eyn kol vein

Ikh ken on dir nit zein ×2

איין קאָל, איין קאָל,

איין קאָל וויין ×3

איך קען אָן דיר ניט זיין

איין קאָל וויין

איך קען אָן דיר ניט זיין ×2

There's no more wine—I cannot go on without you.

Eyn kol, eyn kol,

eyn kol bir ×3

Ikh ken nit zein on dir

Eyn kol bir

Ikh ken nit zein on dir ×2

איין קאָל, איין קאָל,

איין קאָל ביר ×3

איך קען ניט זיין אָן דיר

איין קאָל ביר

איך קען ניט זיין אָן דיר ×2

There's no more beer—without you, I cannot go on.

Eyn kol, eyn kol,

eyn kol yash ×3

Ikh vil a fule flash

Eyn kol yash

Ikh vil a fule flash ×2

איין קאָל, איין קאָל,

איין קאָל יאַש ×3

איך וויל אַ פֿולע פֿלאַש

איין קאָל יאַש

איך וויל אַ פֿולע פֿלאַש ×2

There's no more whiskey—I want a full bottle.

Gefilte fish

געפֿילטע פֿיש

*Zogt vos es'n yid'n mit
groys kheyshek,
Bai yenem tsi bai zikh aley'n
in shtub,
Si'z pareve. Nit milkhik
un nit fleyshik,
Nor a maykhl vos a yeder
yid hot lib.*

זאָגט וואָס עסן ייִדן מיט
גרויס חשק,
ביי יענעמס, צי ביי זיך אַליין
אין שטוב.
ס'איז פֿרווה. ניט מילכיק
און ניט פֿליישיק,
נאָר אַ מייכל וואָס אַ יעדער
ייִד האָט ליב.

Tell me what Jews eat with great cravings,
With other folks, or all alone at home.
It's *pareve*—it's not milky, it's not meaty,
Just a meal that everyone must love!

*Zogt vos iz a yeder
froys ambitsye.
Men hot es lib, men veyst
take far vos.
S'iz a yidish maykhl
mit traditsiye,
Un yedn erev shabes
est men dos.*

זאָגט וואָס איז אַ יעדער
פֿרויס אַמביציע.
מען האָט עס ליב, מען ווייסט
טאַקע פֿאַר וואָס.
ס'איז אַ ייִדיש מייכל
מיט טראַדיציע.
און יעדן ערב שבת
עסט מען דאָס.

Say what every housewife's dearest wish is.
You love it, and you know just why you do.
The Jewish food that has its own tradition:
Erev Shabbos, it's what you want to chew!

Gefilte fish! Gefilte fish!

געפֿילטע פֿיש! געפֿילטע פֿיש!

*S'iz a maykhl vos hot
toyznt tamen.
Ikh hob tsu ersht farzukht dos
bay mayn mamen.
Iz es tayer, iz es voyl,
A maykhl far dem
folk yisroel,
Esndik tsegeyt es zikh
in moyl.*

ס'איז אַ מיכּל וואָס האָט
טויזנט טאַמן.
איך האָב צו ערשט פאַרזוכט
דאָס ביי מיין מאַמען.
איז עס טייער, איז עס וווּיל,
אַ מיכּל פֿאַר דעם
פֿאָלק ישׂראל.
עסנדיק צעגייט עס זיך
אין מויל.

It's a thousand flavor treat
First tasted at my mother's knee,
It's precious, it's so good,
It's the Jewish national food,
As you eat, it melts right in your mouth.

*Oy, di gefilte fish zey
zenen yidish.
Men kumt fun shul, men
shtelt zikh makhn kidish,
In shtub iz sheyn un reyn
un frish,
Men zetst zikh tsum
gedektn tish,
Un men derlangt
gefilte fish!*

אוי, די געפֿילטע פֿיש זיי
זענען ייִדיש.
מען קומט פֿון שול, מען
שטעלט זיך מאַכן קידוש.
אין שטוב איז שיין און ריין
און פֿריש.
מען זעטסט זיך צום
געדעקטן טיש.
און מען דערלאַנגט
געפֿילטע פֿיש!

The gefilte fish themselves are Jewish.
One comes from *shul*, and sets to making *kiddush*.
At home it's lovely, clean and fresh,
You sit down at a covered table,
And you are served gefilte fish!

*Der unger hot lib
gulash mit paprika,
Der polyak hot lib
bigos fleysh mit broyt,
Bay dem rus iz
royter borsht der iker,
Un der yekke hot lib
klise mit kroyt.*

דער אונגער האָט ליב
גולאַש מיט פּאַפּריקאַ,
דער פּאָליאַק האָט ליב
ביגאָס פֿלייש מיט ברויט.
ביי דעם רוס איז
רויטער באַרשט דער עקר.
און דער יעקע האָט ליב
קליסע מיט קרויט.

Hungarians love their gulash with paprika,
Poles, they favor *bigos* meat with bread,
By the Russians, red borsht's really something,
Yekkes would rather have cabbage dumplings.

*A mamelige glaykhn
di rumener,
Un der gruziner hot lib
a shashlik.
Nor vos gut iz veysn
zey nit keyner,
Un adrabe yidn, zogt mir
vos iz gut?*

אַ מאַמעליגע גלייבן
די ראַמענער.
און די גרוזינער האָט ליב
אַ שאַשליק.
נאָר וואָס גוט איז ווייסן
זיי ניט קיינער.
און אדרבה יידן, זאָגט מיר
וואָס איז גוט?

Mamelige is favored by Romanians,
And Georgians just love their *shashlik*.
None of these folks know what's really good,
On the contrary, tell me, what's really good?

Gefilte fish! Gefilte fish!

געפֿילטע פֿיש! געפֿילטע פֿיש!

Az der rebbe

אַז דער רבי

*Az der rebbe zingt,
Un az der rebbe zingt,
Zingen alle khasidim ×2
Ay ba bay bay bay ×2
Zingen alle khasidim.*

אַז דער רבי זינגט,
און אַז דער רבי זינגט,
זינגן אַלע חסידים 2×
אַי באַ ביי ביי ביי 2×
זינגן אַלע חסידים.

When the *rebbe* sings, so sing all his disciples.

*Az der rebbe lakht...
Lakhn alle khasidim...*

אַז דער רבי לאַכט...
לאַכן אַלע חסידים...

When the *rebbe* laughs, so laugh all his disciples.

*Az der rebbe est...
Essen alle khasidim...*

אַז דער רבי עסט...
עסן אַלע חסידים...

When the *rebbe* eats, so eat all his disciples.

*Az der rebbe trinkt...
Trinken alle khasidim...*

אַז דער רבי טרינקט...
טרינקן אַלע חסידים...

When the *rebbe* drinks, so drink all his disciples.

*Az der rebbe redt...
Shveigen alle khasidim...*

אַז דער רבי רעדט...
שוויגן אַלע חסידים...

When the *rebbe* speaks, all his disciples are silent.

SONG: TRADITIONAL

Shnirele perele

*Shnirele perele,
Gilderne fon.
Moshiakh ben dovid
zitzt oyb'n on.
Halt a bekher
in der rekhter hant.
Makht a brokhe
Oyf'n gantz'n land.*

String of pearls, golden flag. *Moshiakh*, son of David, sits over all.
He holds a goblet in his right hand, makes a blessing over the land.

*Oy, omen v'omen,
Dos iz vor.
Moshiach vet kumen
heintiks yor. ×2*

Amen and *amen*—this is true.
Moshiakh will come this year.

שנירעלע פערעלע

שנירעלע פערעלע
גילדערנע פֿאָן.
משיח בן דוד
זיצט אויבן אָן.
האַלט אַ בעכער
אין דער רעכטער האַנט.
מאַכט אַ ברכה
אויפֿן גאַנצן לאַנד.

אוי, אָמן וואָמן,
דאָס איז וואָר.
משיח וועט קומען
הינטיקס יאָר. 2×

Vet er kumen tzu for'n
Vel'n zein gute yor'n.

וועט ער קומען צו פֿאַרן
וועלן זיין גוטע יאָרן.

When he comes by carriage, there will be good years.

Vet er kumen tzu reit'n
Vel'n zein nei'e tzeit'n.

וועט ער קומען צו רײטן
וועלן זיין נייע צײטן.

When he comes by riding, there will be new times.

Vet er kumen tzu geyn
Vel'n di yid'n
in eretz yisroel einshteyn.

וועט ער קומען צו גיין
וועלן די יידן
אין ארץ ישראל אינשטיין.

When he comes on foot
will the Jews be settled in the Land of Israel.

SONG: TRADITIONAL, VIA THE KLEZMATICS

Zol shoy'n kumen

זאל שוין קומען

*Ongezolte oyfn hartz'n,
Makht men a l'khayim,
Un az umet lozt nit ru'en,
Zingen mir a lid.
Iz nito keyn bis'l bronfn,
Muz men trink'n mayim,
Mayim khayim iz dokh khayim,
Vos darf nokh der yid?*

אָנגעזאָלעט אויפן האַרצן,
מאַכט מען אַ לחיים,
און אַז אומעט לאָזט ניט רוען,
זינגען מיר אַ ליד.
איז ניטאָ קיין ביסל בראָנפן,
מוז מען טרינקען מים,
מים חיים איז דאָך חיים,
וואָס דאַרף נאָך דער ייד?

When your heart is feeling blue, one makes a *l'khayim*.
Sorrow doesn't let you rest? We'll sing ourselves a song.
When there's no more whisky, we can drink mere water.
Ah, fresh water's life itself! What else do we need?

*Zol shoy'n kumen di geula! ×3
Moshiakh kum shoy'n bald!*

זאָל שוין קומען די גאולה! ×3
משיח קום שוין באַלד!

Let the redemption come already! *Moshiakh* will soon be here!

*Siz a dor fun kulo khayiv,
Zeyt nit keyn naronim,
Un funem zindik'n,
Moshiakh kumen vet!
Oy vey, tatenyu in him'l,
Mir bet'n b'nei rakhmonim,
Ze, moshiakh zol nit kumen,
A bisele tzu shpet!*

ס'איז אַ דור פון כולו חייב,
זייט ניט קיין נאַראַנים,
און פונעם זינדיקן,
משיח קומען וועט!
אוי וויי, טאַטעניו אין הימל,
מיר בעטן בני רחמנים,
זע, משיח זאָל ניט קומען,
אַ ביסעלע צו שפעט!

It's a generation full of guilt, don't be foolish,
And for sinning, *Moshiakh* will come even faster!
Oy, dear Father in Heaven, have pity on us:
See that *Moshiakh* doesn't come a little bit too late!

<i>Tantz'n beymer in di velder,</i>	טאַנצן ביימער אין די וועלדער,
<i>Shter'n oyfn him'l,</i>	שטערן אויפן הימל,
<i>Reb Yisroel, der mekhut'n,</i>	ר' ישראל, דער מחותן,
<i>Dreyt zikh in der mit.</i>	דרייט זיך אין דער מיט.
<i>Svet zikh oifkhap'n moshiakh</i>	ס'וועט זיך אויפכאַפן משיח
<i>Fun zeyn tif'n drim'l,</i>	פון זיין טיפן דרימל,
<i>Ven er vet derher'n</i>	ווען ער וועט דערהערן
<i>undzer t'filodikke lid.</i>	אונדזער תפילהדיקע ליד.

Trees are dancing in the forests, stars are dancing in heaven,

Reb Yisroel, the in-law, is whirling in their midst.

Moshiakh will awake from his deep slumber

when he hears our prayerful song.

LYRICS: SHMERKE KACZERGINSKI (1908–1954)

MELODY: RAV ABRAHAM ISAAC KOOK (1865–1935)

Hey, Dzhankoye

היי, דזשאַנקויע

Az men fort kein Sevastopol, Iz nit veit fun Simferopol, Dort'n iz a stantzye faran. Ver darf zukh'n neiye glik'n? S'iz a stantzye, an antik'l, In Dzhankoye, Dzhan, dzhan, dzhan...

אַז מען פאַרט קיין סעוואַסטאָפּאָל, איז ניט ווייט פון סימפּעראָפּאָל, דאַרטן איז אַ סטאַנציע פאַראַן. ווער דאַרף זוכן נײַע גליקן? ס'איז אַ סטאַנציע, אַן אַנטיקל, אין דזשאַנקויע, דזשאַן, דזשאַן, דזשאַן...

*Hey, Dzhan, hey Dzhankoye!
Hey, Dzhanvili!
Hey, Dzhankoye!
Hey, Dzhankoye,
Dzhan, dzhan, dzhan... ×2*

היי, דזשאַן, היי, דזשאַנקויע!
היי, דזשאַנווילי!
היי, דזשאַנקויע!
היי, דזשאַנקויע,
דזשאַן, דזשאַן, דזשאַן... 2×

Entfert yid'n af mein kashe: Vu'z mein bruder, vu'z Abrashe? S'geyt bei im der traktor vi a ban. Mume Leah bei der kosilke, Beyle bei der molotilke, In Dzhankoye, Dzhan, dzhan, dzhan...

ענטפּערט יידן אויף מיין קשיא:
ווי'ז מיין ברודער,
ווי'ז אַבראַשע?
ס'גייט ביי אים דער טראַקטאָר
ווי אַ באַן.
מומע לאה ביי דער קאָסילקע,
ביילע ביי דער מאָלאָטילקע,
אין דזשאַנקויע,
דזשאַן, דזשאַן, דזשאַן...

<i>Ver zogt az yid'n</i>	ווער זאָגט אַז ייִדן
<i>konen nor handlen,</i>	קאָנען נאָר האַנדלען,
<i>Essen fette yoykh</i>	עסן פֿעטע יויך
<i>mit mand'len,</i>	מיט מאַנדלען,
<i>Nor nit zein keyn arbetsman?</i>	נאָר ניט זיין קיין אַרבעטסמאַן?
<i>Dos kenen zog'n</i>	דאָס קענען זאָגן
<i>nor di soinin!</i>	נאָר די שוּנאים!
<i>Yid'n, shpeit zey on a ponim!</i>	ייִדן, שפּײַט זיי אָן אַ פּנים!
<i>Tut a kuk oyf</i>	טוט אַ קוק אויף
<i>Dzhan, dzhan, dzhan!</i>	דזשאַן, דזשאַן, דזשאַן!

When you go from Sevastopol, on the way to Simferopol,

Just you go a little farther down.

There's a little railroad depot, known throughout by all the people,

Called Dzhankoye, Dzhan, Dzhan, Dzhan...

Now if you look for paradise, you'll see it there before your eyes

Stop your search and go no farther on.

We have a collective farm, all run by husky Jewish arms,

At Dzhankoye, Dzhan, Dzhan, Dzhan...

Mother Leah drives the tractor, Grandma runs the cream extractor,

While we work, we all can sing our song.

Who says Jews cannot be farmers?

Spit in his eye, who would so harm us!

Take a look at Dzhan, Dzhan, Dzhan...

SONG: TRADITIONAL

ENGLISH ADAPTATION: PETE SEEGER

Oyfn pripechik

*Oyfn pripechik
Brent a feier'l,
Un in shtub iz heys,
Un der rebbe lerent
Kleyne kinderlekh
Dem alef beys.*

אויפן פריפעטשיק

אויפן פריפעטשיק
ברענט א פֿייערל,
און אין שטוב איז הייס,
און דער רבי לערנט
קליינע קינדערלעך
דעם אלף בית.

On the hearth a fire burns, and the house is warm.
And the rabbi teaches little children the alphabet.

*Zogt zshe kinderlekh,
Gedenkt zshe, teiere,
Vos ir lerent do.
Zogt zshe nokh a mol
Un takke nokh a mol:
Kometz-alef "o"!*

זאגט זשע קינדערלעך,
געדענקט זשע, טייערע,
וואס איר לערנט דאָ.
זאגט זשע נאָך א מאָל
און טאקע נאָך א מאָל:
קמץ-אלף "אָ"!

See, children, remember, dear ones, what you learn here.
Repeat and repeat yet again: *komets-alef "o"!*

*Lerent kinderlekh
Mit grois kheyshek
Azoy zog ikh eikh on,
Ver s'vet besser
Fun eikh kenen ivre
Der bakumt a fon.*

לערנט קינדערלעך
מיט גרויס חשק
אַזוי זאָג איך אייך אָן,
ווער ס'וועט בעסער
פון אייך קענען עברי
דער באַקומט אַ פאָן

Learn, children, with great enthusiasm, so I instruct you:
Whoever learns Hebrew faster will receive a flag.

*Lerent kinderlekh
Hot not moyre
Yeder onhayb iz shver,
Gliklekh iz der yid
Vos lerent toyre.
Vos darfn mir nokh mer?*

לערנט קינדערלעך
האָט ניט מורא
יעדער אָנהייב איז שווער,
גליקלעך איז דער ייד
וואָס לערנט תורה.
וואָס דאַרפן מיר נאָך מער?

Learn children, don't be afraid. Every beginning is hard.
Lucky is one who learns Torah. What more do we need?

*Az ir vet, kinderlekh,
Alter ver'n,
Vet ir aleyn farshteyn,
Viffel in di oysyes
Lig'n trer'n,
Un vi fil geveyn.*

אז איר וועט, קינדערלעך,
עלטער ווערן,
וועט איר אליין פארשטיין,
וויפל אין די אותיות
ליגן טרערן,
און ווי פיל געוויין.

When you grow older, children, you will understand for yourselves
how many tears lie in these letters, and how much lament.

*Az ir vet, kinderlekh,
Dem golles shlep'n,
Oysgemutshet zein,
Zolt ir fun di oysyes
Koyekh shep'n.
Kukt in zey arein.*

אז איר וועט, קינדערלעך,
דעם גלות שלעפן,
אויסגעמוטשעט זיין,
זאלט איר פון די אותיות
כוח שעפן.
קוקט אין זיי אריין!

When you, children, will bear the Exile, and be exhausted,
may you draw strength from these letters. Look in at them!

SONG: M. M. WARSHAWSKY (1848-1907)

Havdalah

הַבְּדִלָּה

Leader:

הִנֵּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה יִי וְיִהְיֶה לִּי
 לְיִשׁוּעָה: וְשִׂאֲבָתָם מִיָּם בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: לִיִּי הַיְשׁוּעָה עַל
 עֲמִיד בְּרִכְתְּךָ סֵלָה: יִי צְבָאוֹת עֲמָנוּ מְשֻׁבָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 סֵלָה: יִי צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בּוֹטַח בְּךָ: יִי הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם קִרְאָנוּ:

Behold, God is my salvation; I will trust, and will not be afraid. For the Lord is my strength and song, and he is my salvation. And with joy you shall draw water from the wells of salvation. Salvation belongs to the Lord, Your blessing be upon Your people, Selah. The Lord of hosts is with us; the God of Jacob is our refuge, Selah. Happy is one who trusts in the Lord of hosts. God, redeem us! The King will answer us on the day we call.

All:

לְיִהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשִׁשׁוֹן וְיִקָּר: בֵּן תְּהִיָּה לָנוּ.
 The Jews had light, happiness, joy and honor; may we have the same.

Leader continues:

כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

I will raise the cup of salvation and call out in the name of the God.

Over the wine:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

Blessed are You, Lord our God, King of the universe,
Creator of the fruit of the vine.

Over the spices:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִיְּנֵי בְּשָׂמִים:

Blessed are You, Lord our God, King of the universe,
Creator of the different spices.

Over the flame:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

Blessed are You, Lord our God, King of the universe,
Creator of the fire's lights.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל
בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת
יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל:

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who separates between the holy and the profane; between the light and dark; between Israel and the other nations; between the seventh day and the six days of the week. Blessed are You, God, who separates between the holy and the profane.

Got fun Avrohom

גאָט פֿון אַבְרָהָם

גאָט פֿון אַבְרָהָם און פֿון יִצְחָק און פֿון יַעֲקֹב באהיט דיין פּאָלק יִשְׂרָאֵל פֿון אלעם בייזן אין דינעם לויב, אַז דער ליבער שַׁבָּת קִדָּשׁ גייט אוועק, אַז די וואָך זאָל אונז קומען צו אַמוּנָה שְׁלֵמָה, צו אַמוּנַת חֲכָמִים, צו אַהֲבַת וְדִיבּוּק חֲבֵרִים טוֹבִים, צו דְּבִקּוּת הַבּוֹרָא בְרוּךְ הוּא, מֵאֲמִין צו זײַן בְּשֵׁלֶשֶׁה עָשָׂר עֲקָרִים שְׁלֵף, וּבְגֵאוּלָּה שְׁלֵמָה וְקָרוֹבָה בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ, וּבִתְחִילַת הַמַּתִּים וּבְנִבּוּאָת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם.

God of Abraham, and of Isaac, and of Jacob, protect your people Israel from all hurt, in your love. As the beloved holy Sabbath goes away, the week should come to us with perfect faith, with faith in the sages, with love and attachment to good friends, attachment to the blessed Creator, with belief in your thirteen principles, and in the ultimate redemption, may it be soon, and the resurrection of the dead, and in the prophecy of Moses, our teacher, peace by upon him.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, דו ביסט דאָך הַנּוֹתֵן לַיְעָרְף כַּחַ גִּיב דִּינֵע ליבע יידישע קינדערלעך אויך כַּחַ דִּיך צו לויבן און דִּיך צו דינען און ווייטער קיינעם נישט. און די וואָך זאָל אונדז קומען צו חסד און צו מִזְל און צו בְּרָכָה און צו הַצְלָחָה און צו געזונט און צו עושר וכבוד און צו בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן.

Lord of the world! You are the one who gives strength to the weak—give your beloved Jewish children more strength so we can love you and serve you and no other. And the week should come to us with mercy, and luck, and blessing, and success, and health, and wealth and honor, and for children, long life, sustenance, for us and all Israel. Amen.

Lekhayim rebenyu

לחיים רביניו

*Lekhayim rebenyu,
Hot a gute vokh!
Shreit yedere bazunder,
Okh! Okh!*

לחיים רביניו,
האַט אַ גוטע וואָך!
שרײַט יעדערע באַזונדער,
אָך! אָך!

To life, rabbi! Have a good week!

Everyone shout, "Okh! Okh!"

*Keyn mashke nit gezshalevet, קיין מאַשקע ניט געזשאַלעוועט,
Lomir trinken nokh! לאָמיר טרינקען נאָך!
Mir hob'n oisgebeten מיר האָבן אויסגעבעטן
a gute vokh, אַ גוטע וואָך,
Mir hob'n oisgebeten מיר האָבן אויסגעבעטן
a gute vokh. אַ גוטע וואָך.*

No liquor may be spared, let's drink more!

We have requested a good week.

English text set in Playfair Display,
a free and open-source typeface
inspired by the work of John Baskerville,
designed by Claus Eggers Sørensen.

Yiddish & Hebrew text set in SBL Hebrew,
an exceptionally thorough typeface
designed by John Hudson of Tiro Typeworks
for the Society of Biblical Literature.

“Hebrew and Yiddish are a marriage made in heaven that can never be
dissolved, just like Ruth and Naomi.... As of the present, the edict of Rabbenu
Gershom does not apply to languages.”

—*Hayyim Nahman Bialik, 1927*